

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منتشر شده در گریزون
کیت کلارنبرگ و وایت رید
برگردان: جنوب جهانی
ویراستاری و ارسال: علی مشرف
۰۹ اکتوبر ۲۰۲۴

«انقلاب» به ظاهر خودجوشی که در واقع «به‌دقت طراحی شده» بود.



فایل‌های افشاء شده، طرح مخفیانه دولت ایالات متحده برای «بی‌ثبات کردن سیاست‌های بنگله دیش» را فاش می‌کنند. اسناد فاش‌شده نشان می‌دهند که پیش از سرنگونی شیخ حسینیه، نخست‌وزیر بنگله دیش، مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه (IRI) که توسط دولت آمریکا تأمین مالی می‌شود، گروهی از فعالان شامل رپرها و «افراد جامعه LGBTQ» را آموزش داده و حتی مراسم‌های «رقص ترنس‌جنر» برگزار کرده است تا به تغییر قدرت در سطح ملی دست یابد. کارکنان این مؤسسه اعلام کردند که این فعالان «با IRI برای بی‌ثبات کردن سیاست‌های بنگله دیش همکاری خواهند کرد.»

در ۵ اگست، پس از ماه‌ها اعتراضات خشونت‌آمیز خیابانی، شیخ حسینیه، نخست‌وزیر منتخب بنگله دیش سرنگون شد. وقتی که ارتش قدرت را در دست گرفت و از تشکیل «دولت موقت» خبر داد، ویدیوهایی نشان دادند که حسینیه با هلیکوپتر به سمت هند فرار کرده است. همزمان که انبوهی از دانشجویان معترض کاخ ریاست‌جمهوری را تسخیر کردند، رسانه‌های غربی و بسیاری از مخاطبان مترقی آن‌ها این شورش را تشویق کردند و آن را به‌عنوان شکست قطعی فاشیسم و بازگشت حکومت دموکراتیک جلوه دادند.

جایگزین حسینه، محمد یونس، از اعضای قدیمی ابتکار جهانی کلینتن و برنده جایزه نوبل به خاطر پایه‌گذاری ایده بحث‌برانگیز میکرووام است. در حالی که یونس جنبش اعتراضی «به دقت طراحی شده» را که او را به قدرت رساند، ستایش کرده است، حسینه به‌صورت شخصی و اشنگتن را به تلاش برای برکناری خود متهم کرد و ادعا کرد که او به‌دلیل عدم موافقت با ایجاد پایگاه نظامی امریکا در بنگله دیش هدف قرار گرفته است. وزارت امور خارجه ایالات متحده این ادعاها را «مضحک» دانست و سخنگوی آن ودانت پاتل به خبرنگاران گفت: «هر گونه اشاره به این که ایالات متحده در استعفاى شیخ حسینه دخالت داشته، کاملاً نادرست است.»

اما اکنون، اسناد افشاء شده که توسط The Grayzone بررسی شده‌اند، تأیید می‌کنند که وزارت امور خارجه از تلاش‌های مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه (IRI) برای پیشبرد مأموریتی آشکارا با هدف «بی‌ثبات کردن سیاست‌های بنگله دیش» مطلع بوده است. این اسناد به‌عنوان «محرمانه و/یا دارای حق ویژه» علامت‌گذاری شده‌اند.

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» یک شاخه متعلق به حزب جمهوری‌خواه و زیرمجموعه بنیاد ملی برای دموکراسی (NED) است که از زمان تأسیس آن در دفتر ویلیام کیسی، مدیر سابق سیا، بیش از چهار سال پیش، تعداد زیادی از عملیات‌های تغییر رژیم را در سراسر جهان حمایت کرده است.

این اسناد تازه کشف‌شده نشان می‌دهند که «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» در ماه‌های پیش از سرنگونی حسینه، میلیون‌ها دلار صرف آموزش مخفیانه احزاب مخالف و ایجاد شبکه‌ای برای تغییر رژیم، عمدتاً متمرکز بر جوانان شهری کشور، کرده است. در میان سربازان خط مقدم این مؤسسه که توسط جمهوری‌خواهان اداره می‌شود، رپر‌ها، رهبران اقلیت‌های قومی و فعالان جامعه LGBTQ حضور داشتند که مراسم‌های «رقص ترنس‌جندر» در حضور مقامات سفارت امریکا برگزار می‌کردند - همگی با هدف تسهیل آنچه که این نهاد پوششی اطلاعاتی امریکا به‌عنوان «تغییر قدرت» در بنگله دیش توصیف کرده است، پرورش یافته بودند.

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به جوانان بنگله دیش «دانش و مهارت استفاده از ابزارهای آنلاین برای ایجاد تغییر» ارائه می‌دهد. منشأ اعتراضاتی که حسینه را سرنگون کردند، به سال ۲۰۱۸ بازمی‌گردد. آن تابستان، هزاران جوان به خیابان‌های داکا آمدند تا خواستار امنیت بیشتر در جاده‌ها و قوانین سختگیرانه‌تر ترافیکی شوند؛ پس از آن که راننده یک اتوبوس بدون مجوز رانندگی دو دانش‌آموز دبیرستانی را کشت. با وجود سرکوب شدید، تظاهرات گسترش یافت و در نهایت دولت حسینه را وادار به اعمال قوانین سخت‌تر بر رانندگی بی‌احتیاط کرد.

از زمان پیروزی آن‌ها، تعداد زیادی از دانشجویان بنگله دیشی تاکتیک‌های اعتراضی خود را بهبود بخشیده‌اند و در واکنش به مواردی که گاهی به نظر می‌رسید نقض‌های جزئی باشند، نقاط عبور و مرور را مسدود کردند. در پس‌زمینه سرکوب‌های فزاینده، حزب مخالف ملی‌گرای بنگله دیش (BNP) یک سری اعتراضات خیابانی را آغاز کرد که اغلب به شورش تبدیل می‌شد. جنگ نهفته بین دانشجویان معترض و دولت حسینه در نهایت در ۴ اگست به نقطه جوش رسید، زمانی که ارتش وارد عمل شد و قدرت را در دست گرفت.

پس از کودتا، تحلیل‌گران به نقش شبکه‌های اجتماعی در تحریک احساسات ضد دولتی و ایجاد هرج و مرج در خیابان‌های داکا اشاره کردند. به‌طور تصادفی، اسناد تازه افشاء شده «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» نیز بر اهمیت آموزش آنلاین و انضباط پیام‌رسانی در ایجاد تغییرات سیاسی تأکید می‌کنند.

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به دنبال «تغییر قدرت» در بنگله دیش است. «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» از سال ۲۰۰۳ در داکا فعالیت داشته و ظاهراً با هدف «کمک به احزاب سیاسی، مقامات دولتی، جامعه مدنی و گروه‌های به حاشیه رانده شده در دفاع از حقوق و نمایندگی بیشتر» عمل می‌کرده است.

در واقع، همان‌طور که اسناد به‌موضوع نشان می‌دهند، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» شبکه‌ای گسترده و پنهانی از ساختار سیاسی را شامل سازمان‌های غیردولتی، گروه‌های فعال، سیاستمداران و حتی هنرمندان موسیقی و هنرهای بصری تأمین مالی و آموزش داده است که می‌توانند در صورتی که دولت بنگله دیش از همکاری مورد انتظار خودداری کند، برای ایجاد ناآرامی به کار گرفته شوند.

اعتراضات دانشجویی سال ۲۰۱۸ و پیروزی قاطع حزب عوامی لیگ حسینه در انتخابات دسمبر همان سال، به نظر می‌رسد الهام‌بخش آرزوهای تغییر رژیم «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» بوده است. این مؤسسه در سال ۲۰۱۹ شروع به انجام تحقیقاتی کرد تا «ارزیابی پایه» خود از کشور را تکمیل کند که شامل «۴۸ مصاحبه گروهی و ۱۳ مصاحبه فردی با ۳۰۴ مطلع کلیدی» بود. در نهایت، «کارکنان «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه»... بیش از ۱۷۰ فعال دموکراتیک را شناسایی کردند که با «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» برای بی‌ثبات کردن سیاست‌های بنگله دیش همکاری می‌کردند»، بر اساس گزارشی که «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به وزارت امور خارجه ارائه کرد. این گزارش که فعالیت‌های «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» در کشور بین مارچ ۲۰۱۹ تا دسمبر ۲۰۲۰ را مستند می‌کند، نشان می‌دهد که کمپین تغییر رژیم دولت امریکا پس از «پیروزی یک‌جانبه» حسینه به‌طور چشمگیری افزایش یافت. آن‌ها اعلام کردند که دولت او «ریشه‌دار» شده و «موقعیت سیاسی» آن «تثبیت» شده است.

در عین حال، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» نتیجه گرفت که حزب مخالف BNP «نتوانسته است حامیان خود را به‌طور موفقیت‌آمیز بسیج کند.» تلاش‌های این حزب برای «ایجاد جنبش‌های خیابانی» ناکام مانده بود و این حزب همچنان «حاشیه‌نشین» بود و «قدرت... حزب عوامی لیگ بدون تغییر باقی مانده بود.» با این وجود، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» حزب BNP را «هنوز محتمل‌ترین حزب برای پیشبرد تغییر قدرت در آینده» می‌دانست. ایده‌ای که این تغییر سیاسی ممکن است از طریق صندوق‌های رأی محقق شود، به نظر نمی‌رسید که مورد توجه قرار گرفته باشد. با توجه به این که حزب ملی‌گرای بنگله دیش (BNP) ظاهراً «بیش از حد خشونت‌طلب، بسته، خشک و سلسله‌مراتبی» بود که بتواند در یک انتخابات پیروز شود، مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه (IRI) به جای آن، یک «پروژه توانمندسازی اجتماعی گسترده» پیشنهاد داد که با ایجاد و گسترش فوروم‌های محلی و غیرسنتی متمرکز بر شهروندان برای مشارکت سیاسی، در واقع به معنای بسیج خیابانی بود.

بخش زیادی از تمرکز «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» بر اعتراضات خیابانی و ارتباطات آنلاین در یک گزارش داخلی جداگانه با عنوان «رسانه‌های اجتماعی، اعتراض و اصلاحات در عصر دیجیتال بنگله دیش» بیان شده است. این گزارش اعلام می‌کند که دانشجویان بنگله دیشی «بار دیگر رهبری جنبش‌های اعتراضی پرشور کشور را بر عهده داشتند، با کمک ابزاری که پیشینیان آن‌ها نداشتند: اینترنت.»

گزارش تصریح می‌کند که معترضان بنگله دیشی به‌طور موفقیت‌آمیز از رسانه‌های اجتماعی برای ترویج ویدئوها و «مستندهای کوتاه» از اقداماتشان استفاده کردند و رسانه‌های محلی و بین‌المللی را مجبور به پوشش این اعتراضات کردند. برای مثال، ویدئوهای پخش زنده از فیس‌بوک که نشان می‌داد پولیس در حال متفرق کردن اعتراضات است، «به‌سرعت در فضای مجازی منتشر شد و به آگاهی گسترده از این اعتراضات در سراسر کشور کمک کرد.»

یکی از تأثیرگذارترین لحظات این اعتراضات، به صورت سرودی اعتراضی از گروه Kureghor بود که «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه IRI «آن را «بزرگترین گروه موسیقی اینترنتی بنگله دیش» نامید. کارکنان «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» تأکید کردند که آن‌ها به‌طور فعالانه «برای اطمینان از این که جوانان بنگله دیش دانش و

مهارت لازم برای استفاده از ابزارهای آنلاین و آفلاین جهت ایجاد تغییر را داشته باشند» تلاش کردند، که این کمک کرد تا «از مقامات منتخب امتیازاتی بگیرند.»

افراد جامعه LGBTQ به عنوان نیروهای اصلی تغییر رژیم امریکا

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» همچنین از طیف گسترده‌ای از «هنرمندان اجتماعی آگاه» حمایت کرد و آن‌ها را «بازیگری کم‌استفاده‌شده» برای اهداف تغییر رژیم توصیف کرد. این مؤسسه خاطر نشان کرد: «در حالی که سازمان‌های سنتی جامعه مدنی تحت فشار مداوم قرار دارند، هنرمندان و فعالان مستقل سرکوب‌ناپذیرترند و اغلب می‌توانند پیام‌های دموکراتیک و اصلاح‌گرایانه خود را به مخاطبان گسترده‌تری برسانند.»

اما تلاش‌های تبلیغاتی و اشنگتن فقط به هنرمندان مستقل محدود نبود. «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» همچنین اعلام کرد که سه «جامعه به حاشیه رانده شده» را به عنوان نیروهای اصلی خود در مسائل حساس شناسایی کرده است – «بیپاری‌ها، گروه‌های قومی دشت‌نشین و افراد جامعه LGBTQ»

در مجموع، بین سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» ۱۱ کمک مالی حمایتی به هنرمندان، موسیقی‌دانان، اجراکنندگان یا سازمان‌هایی اعطا کرد که ۲۲۵ اثر هنری مرتبط با مسائل سیاسی و اجتماعی خلق کردند» که ادعا شد «نزدیک به ۴۰۰۰۰۰ بار دیده شده است.» علاوه بر این، این مؤسسه با افتخار اعلام کرد که «از سه سازمان جامعه مدنی (CSO) از جوامع LGBTQ، بیپاری و قومی برای آموزش ۷۷ فعال و مشارکت ۳۲۶ شهروند در توسعه ۴۳ خواسته‌سیاستی مشخص حمایت کرد» که ظاهراً «به ۶۵ مقام دولتی ارائه شده بود.»

بین اکتوبر و دسمبر ۲۰۲۰، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» سه اجرای «رقص ترنسجندر» در سراسر کشور برگزار کرد. طبق گزارش، «هدف از این اجراء، تقویت عزت نفس در جامعه ترنسجندر و افزایش آگاهی درباره مسائل ترنسجندر در میان جامعه محلی و مقامات دولتی بود.» در آخرین اجراء در شهر داکا، سفارت امریکا معاون سرکنسول و معاون مدیر دفتر دموکراسی، حقوق و حکومت را برای شرکت فرستاد.

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» همچنین پژوهش‌های کمی و کیفی خاص جامعه‌ای انجام داد که شامل «سه گزارش گروه متمرکز» و آنچه خود آن را «بزرگترین نظرسنجی منتشر شده درباره افراد LGBTQ در بنگله دیش» نامید. به‌طور خلاصه: «برنامه «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» آگاهی عمومی در مورد مسائل اجتماعی و سیاسی در بنگله دیش را افزایش داد و به مردم کمک کرد تا وضعیت موجود را به نبرد فرا خوانند، که در نهایت هدف آن تغییر قدرت در داخل بنگله دیش است.»

رپ‌های بنگله دیشی در لیست حقوق اطلاعاتی امریکا

در جولای امسال، رسانه‌های بنگله دیشی از وکیلی به نام توفیق احمد، که یک هنرمند رپ نیز بود، به‌عنوان چهره‌ای تأثیرگذار در جنبش اعتراضی برای سرنگونی حسینیه یاد کردند و پیشنهاد او برای حمایت حقوقی رایگان از معترضان بازداشت‌شده را برجسته کردند.

اسناد «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» نشان می‌دهند که توفیق احمد به‌طور مستقیم توسط دولت ایالات متحده پارانہ داده شده است. طبق پرونده‌های این مؤسسه، احمد «اولین ویدیوی موسیقی خود تحت برنامه کمک‌های کوچک «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به نام Tui Parish (تومی‌تونی)» را در سال ۲۰۲۰ منتشر کرد. این آهنگ به‌طور خاص

«جوانان را با پیامی از پایداری در دوران سخت» هدف قرار داده و آن‌ها را به «تقویت دموکراسی در بنگله دیش به هر شیوه ممکن، از جمله اعتراضات و حرکت‌های خیابانی» تشویق می‌کرد.

«مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به‌ویژه به این موضوع افتخار می‌کرد که «برنامه هنری بنگله دیش آن‌ها به دیپلماسی فرهنگی آمریکا در این کشور کمک کرده است.» این گروه خاطرنشان کرد که با حمایت از هنرمندان هیپ‌هاپ محلی، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» یک هنر کاملاً آمریکائی را ترویج کرده است.»

اسناد «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» IRI پرده از عدم محبوبیت و بی‌هدفی BNP برمی‌دارند

اسناد داخلی «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» به‌وضوح نشان می‌دهند که عدم محبوبیت حزب مخالف BNP باعث شده بود که دولت ایالات متحده به نفوذ در جامعه مدنی بنگله دیش نیاز پیدا کند. یکی از گزارش‌های «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» پیشنهاد می‌کرد که بدون تزریق چندین میلیون دلار از طریق نهادهای تغییر رژیم آمریکا، BNP در چرخه‌ای از «نوسان بین خشونت، تحریم و مشارکت» گیر خواهد کرد و تقریباً به‌طور کامل توسط رأی‌دهندگان رد می‌شود.

گزارش نهائی «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» در سال ۲۰۲۰ حتی صریح‌تر بود و اشاره کرد که BNP «در بسیج موفقیت‌آمیز مخالفان نیز شکست خورده است. از زمان انتخابات ۲۰۱۸، ستراتیژی سیاسی BNP بین تحریم و شرکت در انتخابات تغییر کرده است، در حالی که تلاش کرده جنبش‌های خیابانی علیه دولت را تحریک کند. هیچ‌کدام از این تاکتیک‌ها مؤثر نبوده‌اند BNP. همچنان حاشیه‌نشین است و قدرت حزب عوامی لیگ دست‌نخورده باقی مانده است. با این حال، BNP همچنان محتمل‌ترین حزب برای پیشبرد تغییر قدرت در آینده است.»

مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه (IRI) تنها نهاد مستقر در واشنگتن نبود که در تلاش برای برکناری حزب عوامی لیگ دخیل بود. در گزارشی از جلسه‌ای در سپتامبر ۲۰۱۹ با رهبری حزب ملی‌گرای بنگله دیش (BNP)، به حضور یک مدیر ارشد از شرکت لابی‌گری Blue Star Strategies اشاره شده است؛ همان شرکتی که هانتر بایدن کمک کرده بود تا برای کار با کنسرسیوم انرژی اوکراینی بوریزما، که اکنون منحل شده است، به خدمت گرفته شود. در این گزارش آمده است: «حزب BNP با Blue Star Strategies قرارداد بسته تا کارهای ارتباطی و دفاعی خود با سیاست‌گذاران آمریکائی و دیگر ذینفعان کلیدی را مدیریت کند.»

مقامات آمریکائی حزب عوامی لیگ به رهبری حسینیه را به استفاده از روش‌های استبدادی مانند تقلب در انتخابات برای جبران کمبود حمایت مردمی متهم کرده‌اند. با این حال، یکی از فایل‌های فاش‌شده مربوط به جلسه‌ای مخفی بین IRI و BNP نشان داد که این حزب مخالف، «منتقد مداوم تحقیقات افکار عمومی IRI» بوده است، زیرا ارقام آن به‌طور مداوم «رضایت بالای عمومی از حزب عوامی لیگ و نمرات منفی برای BNP» را نشان می‌داد. در سندی دیگر که ستراتیژی IRI «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» برای بنگله دیش در سال‌های ۲۰۲۱-۲۲ را توضیح می‌دهد، به این موضوع اذعان شده که BNP «با فشارهای خارجی، آشفتگی داخلی و کاهش محبوبیت مواجه است.» یکی از فعالان حزب نقل کرده که اعضاء و حامیان BNP «در سردرگمی هستند که چه کسی حزب را رهبری می‌کند» زیرا حزب «فاقد رهبری» است.

IRI همچنین افسوس می‌خورد که BNP «به نظر می‌رسد محبوبیت خود را حتی در میان پایگاه کوچکش از دست می‌دهد» و حتی قبل از بحران کووید-۱۹، تجمعات عمومی این حزب «با حضور کم جمعیت برگزار می‌شد.» شاید به

همین دلیل است که «تقویت حزب سیاسی» به عنوان اولویت اصلی در سند IRI با عنوان «مناطق اولویت‌دار کاری IRI» ذکر شده بود.

شاخه بنگله دیشی IRI بر نیاز به حمایت قبل از انتخابات عمومی بعدی تأکید می‌کرد، در حالی که از فعالیت‌های سنتی قبل از انتخابات دوری می‌جست. به نظر می‌رسید که قرار است ویدئوهای موسیقی و نمایشگاه‌های هنری بیشتری نیز برگزار شود.

بدون هیچ‌گونه حس طنز، گزارش «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» IRI با هشدار درباره دخالت خارجی در سیاست داخلی بنگله دیش به پایان رسید: «به‌طور پیش‌بینی‌شده، [حزب عوامی لیگ] و شیخ حسینه با حمایت هند به دنبال انتخاب مجدد خواهند بود.» برای توجیه مداخله خود در بنگله دیش، «مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه» ادعا کرد که «لازم است برای مقابله با مداخلات قدرت‌های منطقه‌ئی» در انتخابات، که در جنوری ۲۰۲۴ برگزار شد، مداخله کند. حزب عوامی لیگ در این انتخابات به پیروزی قاطع دست یافت، در حالی که حزب BNP انتخابات را تحریم کرد، علی‌رغم تلاش‌های آشکار وزارت امور خارجه آمریکا برای وادار کردن این حزب به مشارکت.

یونس: رهبر وابسته به کلینتن در داکا

پیش از کودتای اگست ۲۰۲۴، حسینه سال‌ها از درخواست‌های آمریکا برای ایجاد تأسیسات نظامی در کشور به عنوان بخشی از ستراتیژی گسترده‌تر واشنگتن برای «مهار» چین در منطقه هند و اقیانوس آرام شکایت کرده بود. حسینه، که به فشارهای واشنگتن تسلیم نشد، به روابط نزدیک با هند ادامه داد. در ماه مه ۲۰۲۴، تنها چند روز پس از دیدار با دونالد لیو، معاون وزیر امور خارجه آمریکا در امور جنوب و آسیای مرکزی، هشدار داد که «کشوری با پوست سفید» از او خواسته است که اجازه دهد یک پایگاه نظامی در خلیج بنگال ساخته شود. او ظاهراً این درخواست را رد کرده و به نمایندگان مجلس گفته بود: «نمی‌خواهم با اجازه دادن یا واگذاری بخشی از کشور به قدرت دیگری، به قدرت بازگردم.»

این نوع مقاومت، منجر به سرنگونی عمران خان، نخست‌وزیر سابق پاکستان شد، که در اپریل ۲۰۲۲ با یک کودتای نظامی تحت حمایت آمریکا از قدرت برکنار شد. همان‌طور که اقتصاددان جفری ساکس اشاره کرد: «شواهد بسیار قوی از نقش آمریکا در سرنگونی دولت عمران خان احتمال وقوع چیزی مشابه در بنگله دیش را افزایش می‌دهد.» با کنار رفتن دولت حسینه و حزب عوامی لیگ، رهبران سیاسی مورد ترجیح واشنگتن وظیفه تقسیم کشور و مجازات مخالفان را بر عهده گرفته‌اند – مانند ۱۵۰ روزنامه‌نگاری که از ۴ اگست به اتهام‌های مختلف متهم شده‌اند. در حالی که داکا به سمت آشفتگی پیش می‌رود و گروه‌های شبه‌نظامی BNP برای کنترل قلمرو وارد درگیری‌های خیابانی شده‌اند، یک «دولت موقت» به وجود آمده است. این دولت اختیارات گسترده‌ای به ارتش داده و با این که در ابتداء ادعا کرد تنها برای چند ماه قدرت را در دست خواهد داشت، یک گزارش گاردین برآورد کرده که رژیم جدید غیرمنتخب می‌تواند تا «پنج یا شش سال» در قدرت باقی بماند.

یونس: رهبر جدید بنگله دیش و همکار نزدیک کلینتن

محمد یونس، که رابطه نزدیکی با بیل و هیلری کلینتن دارد، اکنون رهبری دولت جدید را بر عهده دارد. او در سال ۲۰۰۶ برای ایجاد مفهوم «وام‌های خرد»، که به شکل قانونی اما غارتگرانه‌ای به وام‌گیری بهره‌مکنشی‌آمیز تبدیل شد و مناطق وسیعی از شبه‌قاره هند را به فقر کشاند، جایزه نوبل دریافت کرد.

در دوران وزارت امور خارجه هیلری کلینتن تحت ریاست‌جمهوری اوباما، یونس از پیگرد قضائی در بنگله دیش برای فساد مالی محافظت شد و در عین حال میلیون‌ها دالر قرارداد دولتی از امریکا دریافت کرد. کلینتن همچنین پسر حسین را تهدید کرد که اگر رهبر بنگله دیشی تحقیقات رسمی درباره بانک گرامین، که یونس آن را تأسیس کرده بود، متوقف نکند، او را تحت تحقیقات مالیاتی قرار خواهد داد. اسناد دیپلماتیک امریکا که توسط ویکی‌لیکس منتشر شده‌اند، نشان می‌دهند که یونس در طول سال‌ها تماس‌های مخفیانه متعددی با مقامات امریکائی داشته و دیدگاه مثبتی از این وام‌دهنده استنمارگر در محافل قدرت امریکا وجود داشته است.

یونس در ماه سپتمبر در کنار کلینتن در ابتکار جهانی کلینتن با افتخار اعلام کرد که «انقلاب» به‌ظاهر خودجوشی که حسین را سرنگون کرد، در واقع «به‌دقت طراحی شده» بود.

او گفت: «این طور نیست که ناگهان رخ داده باشد، اصلاً. بلکه به‌خوبی طراحی شده بود، حتی رهبری آن - مردم نمی‌دانند رهبران چه کسانی هستند، بنابراین نمی‌توانید یکی را دستگیر کنید و بگویند «تمام شد.» تمام نشده است.» یونس تنها رهبر جدید بنگله دیش با روابط آشکار با واشنگتن نیست. در سال ۲۰۲۱، وزیر امور خارجه جدید او، توحید حسین، به‌عنوان «مهمان ویژه» در یک کارگاه USAID حضور داشت که به آموزش روزنامه‌نگاران بنگله دیشی در مورد «مقابله با اطلاعات نادرست» (یا همان مد جدید راستی‌آزمایی- بی بی سی فارسی سلام می‌رساند - مترجم) می‌پرداخت.

چند ساعت پس از فرار حسین از کشور، رهبران جدید بنگله دیش دستور آزادی خالد ضیاء، رهبر BNP را صادر کردند که به اتهام فساد مالی به ۱۷ سال زندان محکوم شده بود. اگر یونس در نهایت تصمیم به واگذاری قدرت بگیرد، BNP اکنون در آستانه به دست گرفتن رهبری کشور به نظر می‌رسد. زیرا با حذف حزب عوامی لیگ از سیاست بنگله دیش، BNP که روزگاری در حال سقوط بود، به تنها گزینه ممکن تبدیل شده است. حتی تحلیل‌گران محافظه‌کار نیز شروع به اذعان کرده‌اند که بازگشت BNP تقریباً اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. همان‌طور که گروه بحران در روزهای پس از برکناری حسین اظهار داشت: «اگر فردا انتخاباتی برگزار شود، احتمالاً BNP پیروز خواهد شد.»

اکنون صحنه برای بازگشت داکا به مدار امریکا آماده است. در یک ضیافت ناهار تجاری در هتلی لوکس در نیویورک در تاریخ ۲۶ سپتمبر، یونس اعلام کرد که کشور دوباره برای تجارت آماده است و به سرمایه‌گذاران خارجی اطمینان داد: «در حالی که امریکا به دنبال تنوع‌بخشی زنجیره تأمین خود تحت سیاست هند و چین است، بنگله دیش از نظر ستراتیژیک به یک شریک مهم در تحقق این هدف تبدیل شده است.»

[KIT KLARENBERG](#) AND [WYATT REED](#). SEPTEMBER 30, 2024

[Leaked files expose covert US government plot to 'destabilize Bangladesh's politics' - The Grayzone](#)